

Nieuw coronavirus COVID-19 (update 17/02/2020)

Coronavirussen algemeen

Coronavirussen veroorzaken ziekten bij mensen en verschillende dieren, waaronder zoogdieren en vogels. Zelden kunnen dierlijke coronavirussen mensen infecteren en zich verder verspreiden van mens tot mens (MERS en SARS uitbraak in het verleden en nu ook COVID-19). Er zijn tot nu toe 7 coronavirussen gekend die infecties bij de mens kunnen veroorzaken ('humane coronavirussen'). Ze veroorzaken meestal milde bovenste luchtweginfecties. Sommige coronavirussen kunnen echter ook ernstige pneumonieën veroorzaken. Respiratoire coronavirussen verspreiden zich voornamelijk via direct contact met geïnfecteerde secreties en respiratoire droplets (hoesten/niezen). Verspreiding bij SARS en MERS trad vooral op tussen nauwe contacten. De besmettelijkheidsgraad kan verschillen van virus tot virus.

Epidemiologie COVID-19

Een nieuw coronavirus, door de WHO als COVID-19 benoemd (voordien 2019-nCoV), werd geïdentificeerd als verwekker van een cluster van pneumonie-gevallen in Wuhan, een stad in de provincie Hubei in China eind 2019. Er zijn reeds duizenden gevallen bevestigd d.m.v. laboratoriumtesten, en het aantal blijft stijgen. De meerderheid van de gevallen werden gerapporteerd in Hubei, doch ook op andere plaatsen in China zijn verschillende besmettingen vastgesteld. Ook buiten China werden gevallen gediagnosticeerd, hoofdzakelijk bij reizigers vanuit Wuhan (zowel in nabijgelegen landen in Azië, doch ook Australië, Europa, de Verenigde Staten en Canada). (1) Een update van het aantal bevestigde gevallen kan worden teruggevonden op de website van de WHO (2) en van de ECDC (3). De eerste gevallen waren gelinkt aan een vis- en dierenmarkt in Wuhan, doch ondertussen is duidelijk dat het virus ook van mens tot mens wordt overgedragen. Het virus vertoont een sterke gelijkenis met coronavirussen bij vleermuizen maar hoe het virus uiteindelijk is overgedragen naar de mens is niet gekend. Laatste cijfers (14 februari 2020): wereldwijd: 64544 bevestigde patiënten waarvan 64021 patiënten in China. Buiten China: 35 patiënten in de Europese unie, 9 in het Verenigd Koninkrijk, 479 in de andere continenten. België: 1 geconfirmeerd staal (157 stalen onderzocht). Aantal doden: 1383. (4)

Klinisch beeld

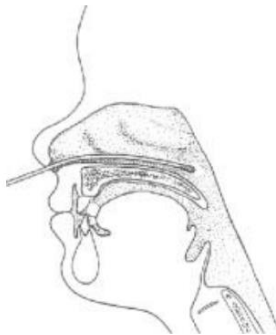
De ziekte manifesteert zich meestal als een pneumonie, gekenmerkt door koorts, hoesten, dyspnoe en bilaterale infiltraten op beeldvorming. Hoewel veel gerapporteerde infecties gunstig verlopen, ziet

men bij ongeveer 20% van de bevestigde patiënten een kritisch ziektebeeld (inclusief respiratoir falen, septische shock en ander orgaanfalen waardoor intensieve zorgen vereist zijn). De meeste van de fatale gevallen (ongeveer 3%) waren patiënten met onderliggende co-morbiditeiten. Milde ziektebeelden worden echter eveneens beschreven alsook asymptomatische infecties, waardoor de echte frequentie moeilijk te bepalen valt. De incubatieperiode zou maximum 14 dagen bedragen volgend op de blootstelling en gemiddeld 5 dagen (1).

Diagnose

Het COVID-19 wordt gedetecteerd d.m.v. PCR testen, uitgevoerd in het UZ Gasthuisberg. De criteria om een patiënt in ons land te verdenken op een besmetting met het COVID-19 en verder virologisch te onderzoeken werden recent gewijzigd in februari 2020 en gedefinieerd als volgt: patiënt die **teruggekeerd is uit China** of in nauw fysiek contact geweest is met een door het laboratorium bevestigd geval van COVID-19 EN **respiratoire klachten** ontwikkelt in de **14 dagen** hierop volgend.

In deze gevallen moet er steeds contact worden opgenomen met de arts infectieziektebestrijding uit de provincie of regio (Zorg en Gezondheid) om de indicatie te verifiëren. Indien er besloten wordt tot verdere staalafname, gelieve ook steeds het labo vooraf te contacteren.

Voor diagnosestelling wordt gevraagd om twee nasopharyngeale wissers (voorkeur UTM) af te nemen, één wisser via elk neusgat, steeds voldoende diep. De stalen moeten drievoudig verpakt worden, voorzien van een UN 3373 etiket, en vergezeld worden van een specifiek aanvraagformulier (5). Verdere praktische info kan u terugvinden op de MCH website (6).

Er werd tevens een richtlijn opgesteld voor huisartsen (7) en specialisten (8).

Maatregelen

De patiënt mag het huis niet verlaten en moet contact met anderen zoveel mogelijk vermijden, zeker personen met een verhoogd risico (chronische hart-, long-, of nieraandoeningen; diabetes; immuunsuppressie; bloedziektes en volwassenen ouder dan 60) en veiligheidshalve ook zwangeren (hoewel een verhoogd risico in deze groep nog niet werd aangetoond). Symptomatische patiënten

met mildere symptomen en zonder onderliggende aandoeningen kunnen thuis worden opgevolgd, in de andere gevallen is opname in het referentieziekenhuis (CHU Saint-Pierre) aangewezen (7).

Referenties

1. Uptodate <https://www.uptodate.com/home>
2. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>
3. <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>
4. <https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx>
5. https://www.wiv-isp.be/Epidemiology/NRC/FORMS/Aanvraagformulier_respiratoire.pdf
6. MCH EXTRA !!!
7. https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/SiteAssets/Pages/2019-nCoV/Procedure_HA_8Februari2020_NL.pdf
8. https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/SiteAssets/Pages/2019-nCoV/Procedure_2019-nCoV_hospitals_8Februari2020_NL.pdf

Britt Van Meensel, Ilja Depoortere